

**ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ
Α' ΚΛΙΜΑΚΙΟ**

Αρ. Παραπόνου: 143/39/3258

Ενώπιον: ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΞΕΝΙΟΣ Λ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΛΟΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΖΟΠΠΟΣ

ΜΕΛΟΣ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ

Μεταξύ:

Ι. Ι.

Παραπονούμενος

-και-

Γ. Π.

Εγκαλούμενος

Ημερομηνία: 14/10/2022

Εμφανίσεις:

Για Παραπονούμενο: Ο ίδιος Προσωπικά.

Για Εγκαλούμενο: Ο ίδιος Προσωπικά.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Α) ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Η υπό εξέταση πειθαρχική υπόθεση καταχωρίστηκε εναντίον του εγκαλουμένου το έτος 2017 με την οποία του καταλογίζεται επονείδιστη, δόλια και ασυμβίβαστη διαγωγή ως προς το επάγγελμα του Δικηγόρου κατά παράβαση του άρθρου 17(1) του Περί Δικηγόρων Νόμου Κεφάλαιο 2 όπως τροποποιήθηκε και των περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμών 4-9, 11 και 20 (4) και (5). Ο Εγκαλούμενος αντιμετωπίζει 3 κατηγορίες και ειδικότερα:

1) Ο Εγκαλούμενος ενώ ήταν δικηγόρος εγγεγραμμένος στο Μητρώο των ασκούντων το επάγγελμα δικηγόρων και ασκούσε δικηγορία, κατά ή περί το έτος 2000 επέδειξε διαγωγή ασυμβίβαστη προς το επάγγελμα του δικηγόρου και συγκεκριμένα παρέλειψε να επιδείξει την εύλογη αναμενόμενη από τον παραπονούμενο επιμέλεια και να καταχωρήσει εμπρόθεσμα ένσταση στην Αίτηση Πτώχευσης με αριθμό [ ]/98 του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, όπως ήταν οι οδηγίες του, με αποτέλεσμα να εκδοθεί εναντίον του παραπονούμενου Διάταγμα Πτώχευσης (Άρθρο 17(1) του Περί Δικηγόρων Νόμου και άρθρα 4-9, 11 και 20(4) (5) των Περί Δεοντολογίας Κανονισμών).

2) Ο Εγκαλούμενος ενώ ήταν δικηγόρος εγγεγραμμένος στο Μητρώο των ασκούντων το επάγγελμα δικηγόρων και ασκούσε δικηγορία, κατά ή περί το έτος 2015 επέδειξε διαγωγή ασυμβίβαστη προς το επάγγελμα του δικηγόρου και συγκεκριμένα καταχώρισε την ιδιωτική ποινική υπόθεση με αριθμό [ ]/2015 εναντίον του παραπονουμένου με κατηγορίες καταδολίευσης εξ αποφάσεως δανειστή οι οποίες βασίζονταν σε ψευδή γεγονότα (Άρθρο 17(1) του Περί Δικηγόρων Νόμου και άρθρα 4-9 και 11 των Περί Δεοντολογίας Κανονισμών).

3) Ο Εγκαλούμενος ενώ ήταν δικηγόρος εγγεγραμμένος στο Μητρώο των Ασκούντων το επάγγελμα δικηγόρων και ασκούσε δικηγορία, κατά η περί το έτος 2016 επέδειξε επονείδιστη, δόλια και ασυμβίβαστη διαγωγή προς το επάγγελμα του δικηγόρου και συγκεκριμένα στις [ ]/2016 κατέθεσε στον Πρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου στοιχεία που δεν ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα ώστε να γίνει αποδεκτή η εκπρόθεσμη καταχώρηση του Περιγράμματος Αγόρευσης στην πολιτική Έφεση με αριθμό [ ]/2012 (Άρθρο 17(1) του Περί Δικηγόρων Νόμου και άρθρα 4-9 και 11 των Περί Δεοντολογίας Κανονισμών).

Κατόπιν απάντησης μη παραδοχής από τον εγκαλούμενο δικηγόρο η υπόθεση προχώρησε σε Ακρόαση. Ένορκη Μαρτυρία έδωσε ενώπιον μας ο παραπονούμενος ενώ ο Εγκαλούμενος δεν πρόσφερε ένορκη μαρτυρία ενώπιον μας αλλά υιοθέτησε το περιεχόμενο των έγγραφων απαντήσεων του προς το Πειθαρχικό Συμβούλιο ημερομηνιών 02/09/2016 και 22/06/2017 αντίστοιχα.

Πέραν των ως άνω, καταχωρίστηκαν ενώπιον μας τα πιο κάτω 10 Τεκμήρια:

Τεκμήριο 1: Επιστολή ημερομηνίας 02/06/2014 από τον παραπονούμενο προς τον εγκαλούμενο.

Τεκμήριο 2: Επιστολή ημερομηνίας 30/04/2014 μαζί με τις συνημμένες αποδείξεις του φαξ.

Τεκμήριο 3: Επιστολή ημερομηνίας 09/05/2014 από τον εγκαλούμενο προς τον παραπονούμενο.

Τεκμήριο 4: Αντίγραφο κατηγορητηρίου ιδιωτικής ποινικής υπόθεσης με αριθμό [ ]/2015.

Τεκμήριο 5: Επιστολή Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας ημερομηνίας [ ]/2015 αναφορικά με την ποινική υπόθεση [ ]/2015 με την οποία αναφέρεται ότι ο παραπονούμενος αθώωθηκε και απαλλάχθηκε από τις κατηγορίες που αντιμετώπιζε στις [ ]/2015.

Τεκμήριο 6: Περίγραμμα αγόρευσης εφεσιβλήτων στην Πολιτική Έφεση με αριθμό [ ]/2012.

Τεκμήριο 7: Αντίγραφο της ένορκης δήλωσης επίδοσης του Κ. Χ. σε σχέση με την πολιτική έφεση με αριθμό [ ]/2012.

Τεκμήριο 8: Αντίγραφο διατάγματος μηνιαίων δόσεων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας ημερομηνίας [ ]/2011 στα πλαίσια της αγωγής με αριθμό [ ]/2007.

Τεκμήριο 9: Αντίγραφο Βεβαίωσης Επίσημου Παραλήπτη ημερομηνίας 01/02/2016.

Τεκμήριο 10: Επιστολή ημερομηνίας 17/10/2000 προς τον παραπονούμενο από τον εγκαλούμενο.

Στην συνέχεια θα αναφερθούμε στην Μαρτυρία που παρουσιάστηκε ενώπιον μας.

B) ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Προτού αναφερθούμε στην ενώπιον μας μαρτυρία, να σημειώσουμε το εξής σε σχέση με το ότι ο Εγκαλούμενος δικηγόρος δεν πρόσφερε ενόρκως μαρτυρία και ως εκ τούτου δεν αντεξετάστηκε από τον παραπονούμενο.

Στην υπόθεση **In Re I.A. an Advocate** [1987] 1 CLR 319, ο δικαστής Πική, ανέφερε τα ακόλουθα σε σχέση με την φύση της πειθαρχικής διαδικασίας (σε ελεύθερη μετάφραση):

« Δεν είναι αναγκαίο να αποφασίσουμε σε αυτή την υπόθεση αν η διαδικασία ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου έχει πολιτικό ή ποινικό χαρακτήρα. Στην Αγγλία πειθαρχικές διαδικασίες ενώπιον μελών του Δικηγορικού Συλλόγου θεωρούνται ως πολιτικό θέμα με το βάρος απόδειξης να διαφοροποιείται ανάλογα με τη σοβαρότητα της κατηγορίας. Όσο πιο σοβαρή είναι η κατηγορία, τόσο πιο μεγάλος θα πρέπει να είναι ο βαθμός της πιθανότητας για να κλίνει την πλάστιγγα. Δεν είναι ανάγκη να δώσουμε μια συγκεκριμένη απάντηση στο ερώτημα, αλλά μπορούμε να επαναλάβουμε το τι είχε λεχθεί στην υπόθεση In Re XW an Advocate (1970) 1 CLR 187, ότι απαιτείται βεβαιότητα ψηλού βαθμού για την απόδειξη μιας πειθαρχικής κατηγορίας».

Στο σύγγραμμα του Τάκη Ηλιάδη με τίτλο Δικηγορική Δεοντολογία του 2007, στο Κεφάλαιο 9, σελίδες 266 και 267, αναφέρονται τα ακόλουθα σε σχέση με το είδος της μαρτυρίας που θα πρέπει να παρουσιαστεί:

« .....

Αναφορικά με το είδος της μαρτυρίας που μπορεί να παρουσιασθεί, θα πρέπει να λεχθεί ότι επειδή μια πειθαρχική δίωξη διεξάγεται, τηρουμένων των αναλογιών, κατά τον ίδιο τρόπο που διεξάγεται μια ποινική διαδικασία, δεν εξυπακούεται ότι πρέπει να ακολουθείται απόλυτα αυστηρή προσήλωση στους κανόνες του Δικαίου της Απόδειξης. Η πειθαρχική δίκη έχει έναν πιο ελαστικό και ευέλικτο χαρακτήρα και βασικό κριτήριο σε κάθε περίπτωση είναι κατά πόσο μια συγκεκριμένη απόκλιση από μια νομοθετική ποινική δικονομική

πρόνοια ή από κάποιο κανόνα του Δικαίου της Απόδειξης έχει επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντα του πειθαρχικά διωκόμενου.

.....

Μέσα στα ίδια πλαίσια τονίστηκε από το Δικαστή Σ. Νικήτα στην υπόθεση Κορηιώτη ν. Δημοκρατίας ότι:

«Η αυστηρή προσήλωση στους κανόνες του δικαίου της απόδειξης δεν αποτελεί προϋπόθεση για τη διεξαγωγή της πειθαρχικής δίκης. Το πειθαρχικό όργανο μπορεί να δεχθεί ευρύ φάσμα μαρτυρίας που κανονικά δεν έχει τη θέση του στις καθαρά δικαστικές διαδικασίες.»

Είναι ξεκάθαρο ότι η πειθαρχική διαδικασία των δικηγόρων αποτελεί οιονεί ποινική διαδικασία. Το γεγονός της μη αυστηρής προσήλωσης όμως στους κανόνες απόδειξης που απαιτεί η ποινική δικονομία, δίδει την ευχέρεια στο Πειθαρχικό Συμβούλιο να αποφασίσει την πορεία της διαδικασίας ενώπιον του. Το γεγονός ότι ο Εγκαλούμενος δικηγόρος δεν έδωσε ενόρκως μαρτυρία ενώπιον μας αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα του. Οι έγγραφες απαντήσεις του όμως (επιστολές προς το πειθαρχικό συμβούλιο ημερομηνιών 02/09/2016 και 22/06/2017 αντίστοιχα) στα όσα του καταλογίζονται, βρίσκονται ενώπιον μας και θα αξιολογηθούν στο μέτρο του δυνατού και θα ληφθούν υπόψη στην τελική μας κρίση.

Πιο κάτω θα παραθέσουμε τους ισχυρισμούς ενός εκάστου των μαρτύρων. Να σημειώσουμε ότι όσοι ισχυρισμοί παρατέθηκαν ενώπιον μας και οι οποίοι δεν αφορούν τα γεγονότα της υπόθεσης δεν θα ληφθούν υπόψη. Ειδικότερα:

1) Μαρτυρία Παραπονουμένου

Ο παραπονούμενος έδωσε διά ζώσης μαρτυρία ενώπιον μας και κατέθεσε και 10 τεκμήρια. Αντεξετάστηκε από τον εγκαλούμενο δικηγόρο και παρουσίασε την υπόθεση του. Τα σημαντικά σημεία της μαρτυρίας του παραπονουμένου ήταν τα ακόλουθα:

α) Σε σχέση με την 1^η κατηγορία, ο παραπονούμενος παραπονείται ότι ο εγκαλούμενος δικηγόρος δεν κατέθεσε εμπρόθεσμα ένσταση στα πλαίσια της αίτησης πτώχευσης με αριθμό [ ]/98 του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας με αποτέλεσμα να εκδοθεί εν τέλει διάταγμα πτώχευσης του. Κατέθεσε επίσης τα Τεκμήρια αρ. 9 και αρ. 10 που αφορούσαν το μεν Τεκμήριο αρ. 9 βεβαίωση από τον Επίσημο Παραλήπτη σύμφωνα με την οποία κατ' έφεση ακυρώθηκε το διάταγμα πτώχευσης και το Τεκμήριο αρ. 10 το οποίο αφορούσε μία επιστολή του εγκαλουμένου δικηγόρου προς τον παραπονούμενο με την οποία του ζητούσε την καταβολή χρηματικού ποσού ως οφειλόμενη αμοιβή και η οποία αφορούσε την επίδικη υπόθεση. Ισχυρίστηκε περαιτέρω ότι ο εγκαλούμενος αποσύρθηκε από την εκπροσώπηση του στα πλαίσια της αίτησης/πτώχευσης γιατί ζητούσε

περισσότερα χρήματα από όσα θα έπρεπε να λάβει από τον ίδιο με αποτέλεσμα να εκδοθεί το επίδικο διάταγμα.

Αντεξεταζόμενος ρωτήθηκε για τον λόγο καθυστέρησης στην υποβολή παραπόνου στο Πειθαρχικό Συμβούλιο σε σχέση με την υπόθεση αυτή (περί των 12 ετών) και ισχυρίστηκε ότι προέβη στην καταγγελία σε συνδυασμό με τις άλλες εφόσον ήρθε σε σύγκρουση με τον εγκαλούμενο δικηγόρο. Σε αυτό το σημείο κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε μέρος της μαρτυρίας του παραπονουμένου κατά την αντεξέταση του:

« .....

κ. Π.:

Κύριε, εγώ σου υποβάλω ότι παραιτήθηκα, όπως στο τεκμήριο που κατάθεσες εσύ αναφέρεται, διότι δεν με πλήρωσες ως έναντι των εξόδων.

κ. Ι.:

Όχι. Δεν είναι αυτός ο λόγος.

κ. Π.:

Και ότι πέρασαν 22 χρόνια για να αποφασίσεις να με καταγγείλεις για αυτή την υπόθεση.

κ. Ι.:

Δεν πέρασαν 22 χρόνια. Το 2012 σε κατάγγειλα κύριε Π. Από το 2000 μέχρι το 2012, 12 χρόνια έχει και όχι 22.

κ. Π.:

Έστω 12 χρόνια. Γιατί καθυστέρησες τόσο; Γιατί καθυστέρησες τόσα χρόνια να με καταγγείλεις;

κ. Ι.:

Διότι άρχισες να με κυνηγάς συνεχώς. Διότι μπήκες δικηγόρος της [ ] και άρχισες να με κυνηγάς από εκεί και τους έλεγες ότι αυτός πούλησε το εργοστάσιο του και κρατά εκατομμύρια και θα τον βάλω κάτω να του τα πάρω. Συμφωνάς; Ναι ή όχι;

Πρόεδρος:

Εσύ δεν ρωτάς. Απαντάς. Και αυτό είναι η απάντησή σας γιατί καθυστερήσατε να τον καταγγείλετε για 10 χρόνια περίπου, 12; Αυτή είναι η απάντησή;

κ. Ι.:

Άρχισε να με κυνηγά αδικαιολόγητα με ψευδείς κατηγορίες.

Πρόεδρος:

Και εσείς σαν αντίδραση τον καταγγείλατε.

κ. Ι.:

Ανοιξα τα φάιλς μου και άρχισα να καταγγέλλω.»

Τέλος, ισχυρίστηκε ότι ο εγκαλούμενος δικηγόρος προέβη στην πράξη αυτή σκόπιμα για να του δημιουργήσει πρόβλημα.

β) Σε σχέση με την 2^η κατηγορία, ο παραπονούμενος ισχυρίστηκε ότι ο εγκαλούμενος δικηγόρος προχώρησε στην καταχώρηση της ιδιωτικής ποινικής υπόθεσης καταδολίευσης με αριθμό [ ]/2015 σε σχέση με οφειλόμενες δόσεις του ίδιου σε τρίτο πρόσωπο παρά το γεγονός ότι είχε ήδη πληρώσει τις δόσεις αυτές. Προς τούτο καταχώρησε ενώπιον μας τα Τεκμήρια αρ. 1 μέχρι 5 σύμφωνα με τα οποία, όπως ισχυρίζεται ο ίδιος, διαφαίνεται ξεκάθαρα ότι είχε εξοφλήσει τις μηνιαίες δόσεις του πριν την καταχώρηση του κατηγορητηρίου.

Αντεξεταζόμενος, του υποβήθηκε από τον εγκαλούμενο ότι ποτέ δεν πλήρωσε τις δόσεις αυτές και εκ λάθους αποσύρθηκε η επίδικη υπόθεση. Ο παραπονούμενος υποστήριξε σθεναρά το αντίθετο και παρέπεμψε στην επιστολή της Πρωτοκολλητού του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας ημερομηνίας [ ]/2015 σύμφωνα με την οποία αθώωθηκε και απαλλάχθηκε από την υπόθεση εκείνη. Ερωτώμενος αν έχει αποδείξεις εξόφλησης να παρουσιάσει, ο τελευταίος ισχυρίστηκε εκ νέου ότι ξόφλησε την υπόθεση προτού αυτή καταχωριστεί στο Δικαστήριο από τον εγκαλούμενο δικηγόρο.

γ) Σε σχέση με την 3^η κατηγορία, το παράπονο του παραπονουμένου εστιάζεται στο ότι ο εγκαλούμενος ισχυρίστηκε στο περίγραμμα αγόρευσης των εφεσιβλήτων στα πλαίσια της Πολιτικής Έφεσης με αριθμό [ ]/2012 ημερομηνίας [ ]/2016, ότι έλαβε το περίγραμμα αγόρευσης του Εφεσείοντος στις 16/03/2016 και όχι στις 10/03/2016 που ήταν η ορθή ημερομηνία με αποτέλεσμα να αποκομίσει πλεονέκτημα στην υπόθεση που εκκρεμούσε. Η θέση του είναι ότι το περίγραμμα αγόρευσης είχε επιδοθεί στον Σ. Π. στον χώρο του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας στις [ ]/2016 από το γραφείο του επιδότη Χ. Καταχώρησε ως Τεκμήρια αρ. 6 και αρ. 7, αντίγραφο του περιγράμματος αγόρευσης των εκεί Εφεσιβλήτων ημερομηνίας [ ]/2016 και αντίγραφο σημειώματος επίδοσης του περιγράμματος αγόρευσης των εφεσιβλήτων αντίστοιχα.

2) Μαρτυρία Εγκαλουμένου δικηγόρου

Όπως σημειώσαμε και πιο πάνω, ο Εγκαλούμενος δικηγόρος δεν έδωσε ένορκη μαρτυρία ενώπιον μας παρά μόνο υιοθέτησε τις απαντήσεις του προς το Πειθαρχικό Συμβούλιο με τις επιστολές του ημερομηνιών 02/09/2016 και 22/06/2017 αντίστοιχα. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο λαμβάνει γνώση των όσων αναφέρονται στις επιστολές αυτές και θα τις αξιολογήσει ανάλογα λαμβανομένου υπόψη ότι ο παραπονούμενος δεν είχε την ευκαιρία να αντεξετάσει επ' αυτών.

Με την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας τόσο ο παραπονούμενος όσο και ο εγκαλούμενος ανέφεραν ενώπιον μας τις τελικές τους εισηγήσεις και θέσεις.

Ο Παραπονούμενος ανέφερε χαρακτηριστικά τα ακόλουθα:

« κ. Ι.:

Οι θέσεις μου είναι ότι στην πρώτη κατηγορία που αφορά την [ ]/1998 είναι πλήρως αποδεδειγμένη και δεν σηκώνει καμία αμφιβολία. Πάμε στην δεύτερη κατηγορία. Για την [ ]/2015. Πάλι είναι πλήρως αποδεδειγμένη και δεν σηκώνει καμία αμφιβολία. Και πάμε στην τρίτη. Για την υπόθεση [ ]/2012 του Ανωτάτου Δικαστηρίου, πάλι είναι πλήρως αποδεδειγμένη με έγγραφα και δικόγραφα και δεν σηκώνει καμία αμφιβολία. Και για τις τρεις κατηγορίες απαιτώ την παραδειγματική τιμωρία του κυρίου Π., σύμφωνα με τον ασυμβίβαστης διαγωγής του περί δικηγόρων νόμου και λοιπά και λοιπά όπως τα γράφετε εδώ.»

Από την άλλη ο Εγκαλούμενος ανέφερε τα ακόλουθα:

« κ. Γ. Π.:

Οι θέσεις μου έχουν αποτυπωθεί με συνοπτικό τρόπο και ευκρίνεια στην απάντηση μου η οποία βρίσκεται στο φάκελο σας, ημερομηνίας 22/06/2017 και επιπλέον είναι εισήγηση μου ότι αυτή η διαδικασία η οποία άρχισε με καταγγελία η οποία έγινε στις 19/03/2013, μετά από εννέα χρόνια, πάσχει από σοβαρή ελαττωματικότητα. Η καθυστέρηση της εκδίκασης μιας υπόθεσης, για λόγους που δεν οφείλονται στον εγκαλούμενο, οδηγεί σε ακύρωση της διαδικασίας από την αρχή. Δηλαδή, είναι εισήγηση μου ότι, η Επιτροπή σας, δεν μιλώ για την Επιτροπή, μιλώ για το Πειθαρχικό Συμβούλιο, για τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, ο οποίος είχε αυτή την υπόθεση σε εκκρεμότητα για εννέα ολόκληρα χρόνια και της επιλήφθηκε σήμερα, προχθές. Θα αναφερθώ στην υπόθεση, αναφορικά με το άρθρο 17 (4) του περί δικηγόρων νόμου, Κεφ. 2, και αναφορικά με την Α.Η. δικηγόρο, η οποία επεσήμανε την απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου και ο Δικαστής Καλλής είχε την ευκαιρία να σχολιάσει και να ασχοληθεί με το θέμα της καθυστέρησης. Και στην σελίδα 265 ο Δικαστής έκανε αναφορά στην υπόθεση Ευσταθίου ν Αστυνομίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 294: «υποδεικνύεται ότι παραβίαση των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο άρθρο 30.2, καθιστά τη διαδικασία άκυρη στον ολόκληρό της» και εδώ έχει γίνει αναφορά στο άρθρο 30.2 του συντάγματος και στις αποφάσεις του στο άρθρο 6 (1) της ευρωπαϊκής σύμβασης περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπου αναφέρει ότι η καθυστέρηση στην εκδίκαση μιας υπόθεσης οδηγεί σε ακυρότητα. Επίσης, αναφορά κάνει και στο σύγγραμμα ο Αιμιλιανίδης.

Πρόεδρος:

Σε ποιο σύγγραμμα αναφέρεστε;

κ. Π.:

Στο πνευματικό δίκαιο των δικηγόρων του Αχιλλέα Αιμιλιανίδη.

Πρόεδρος:

ημερομηνίας;

κ. Π.:

20/03/2007. Στη σελίδα 90 και μέχρι την σελίδα 91. Επίσης, αναφορικά με την κατηγορία 2, κύριε Πρόεδρε, η κατηγορία αυτή είναι συγκεκριμένη. Δεν αναφέρεται τίποτα το οποίο να συγκεκριμενοποιεί το αδίκημα στο οποίο αναφέρεται εναντίον του εγκαλουμένου. Η δε αναφορά σε μια ποινική υπόθεση, δεν αποτελεί προσδιορισμό της κατηγορίας. Στο ίδιο σύγγραμμα, σελίδα 90

με 91, αναφέρεται ότι: «εάν τα συνδυαστικά στοιχεία του αδικήματος δεν αναφέρονται από την αρχή, η διαδικασία είναι εξαρχής άκυρη», με αναφορά σε αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Και με την εκτίμηση ότι δεν μπορεί να γίνει διευκρίνιση στο στοιχείο της κατηγορίας στο τέλος της διαδικασίας, όπως έγινε στην περίπτωση αυτή. Δηλαδή, έγινε μια κατηγορία και στο στάδιο της απόδειξης έγινε προσπάθεια να αποδειχθούν τα στατικά στοιχεία της κατηγορίας της οποίας έγινε εξειδίκευση στην δεύτερη κατηγορία. Επίσης, με αναφορά στο σύγγραμμα Τάκης Ηλιάδης, επίσης του 2007, στη σελίδα 265, γίνεται αναφορά ότι, αιτείται για την απόδειξη της υπόθεσης αυτής, της διαδικασίας γενικά ενώπιον της Επιτροπής, απαιτείται τελειότητα και απόδειξη υψηλού βαθμού. Διαβάζω σελίδα 265: «η έκταση του βάρους απόδειξης σε πειθαρχικές διαδικασίες εναντίον δικηγόρων, όπου τονίστηκε ότι η απόδειξη ενός πειθαρχικού αδικήματος απαιτεί ένα ψηλό βαθμό βεβαιότητας». Επίσης, η ίδια αρχή, έχει αναφερθεί και από τον Δικαστή Πική, στην υπόθεση η οποία αναφέρεται στην επόμενη σελίδα, στην 266, του ίδιου συγγράμματος, όπου αναφέρεται ότι: «αναφορικά με το είδος της μαρτυρίας που μπορεί να παρουσιαστεί, θα πρέπει να λεχθεί ότι μια πειθαρχική διαδικασία διεξάγεται τηρούμενη των οδηγιών κατά τον ίδιο τρόπο που διεξάγεται μια ποινική διαδικασία». Και είναι εισήγηση μου κύριε Πρόεδρε και έντιμα μέλη, ότι τόσο η 2 όσο και η 3 κατηγορία, δεν έχουν αποδειχθεί με κανένα βαθμό μαρτυρίας. Επίσης, ο παραπονούμενος έχει παραδεχθεί ότι δεν πλήρωσε τον εγκαλούμενο για το ποσό που του ζητήθηκε ως έναντι της διαδικασίας της οποίας αντιμετώπιζε. Αυτή η διαδικασία αφορά την 1 κατηγορία. Ο περί δικηγόρων νόμος είναι ξεκάθαρος. Στο άρθρο 27 των περί δεοντολογίας κανονισμών του 2002, άρθρο 27 (1 και 2), όπως αναφέρεται και στο σύνταγμα του Τάκη Ηλιάδη στη σελίδα 282, αναφέρει ότι: «όταν ο δικηγόρος ζητά πληρωμή προκαταβολής έναντι των εξόδων ή και τις απαιτήσεις του, η αρχική προκαταβολή δεν θα μπορεί να υπερβαίνει την αρχική εκτίμηση των εξόδων και της αμοιβής του που θα είναι δυνατόν να χρειαστεί για την υπόθεση», δύο: «αν δεν καταβληθεί η προκαταβολή που ζητήθηκε, ο δικηγόρος μπορεί να παραιτηθεί από τον χειρισμό της υπόθεσης ή να αποσυρθεί με επιφύλαξη». Εδώ, πεντακάθαρα, ο δικηγόρος ζήτησε προκαταβολή, δεν κατεβλήθη και παραιτήθηκε. Και όχι μόνο παραιτήθηκε. Παραιτήθηκε και δόθηκε ικανή προειδοποίηση στον παραπονούμενο, για υπόθεση η οποία ήταν ορισμένη μετά από δύο μήνες. Επίσης, σε διαδικασίες ενώπιον της Επιτροπής σας, παραπονούμενος θεωρείται εκείνος ο οποίος υπέστη ζημιά. Δεν απαίτησε ο κύριος ότι υπέστη οποιαδήποτε ζημιά από την συμπεριφορά του εγκαλούμενου. Αναφορά γίνεται πάλι στο σύγγραμμα Αιμιλιανίδη, σελίδα 95, που στην δεύτερη παράγραφο αναφέρεται: «κατά συνέπεια, η έννοια του παραπονουμένου ταυτίζεται με το πρόσωπο που έχει υποστεί ζημιά από τις ενέργειες του δικηγόρου και δίνεται η άδεια του Πειθαρχικού Συμβουλίου για καταχώρηση αίτησης». Δηλαδή, χρειάζονται δύο απαιτούμενα. Να υπέστη ζημιά και να ληφθεί άδεια. Εδώ έλαβε άδεια αλλά δεν υπέστη ζημιά. Τελειώνοντας και συνοψίζοντας, σας λέω ότι, η 1^η κατηγορία είναι απορριπτέα διότι απεδείχθη και από τα τεκμήρια που έχετε ενώπιον σας, τα οποία κατέθεσε ο ίδιος ο παραπονούμενος, ότι ο εγκαλούμενος δεν έχει πληρωθεί την προκαταβολή που ζήτησε και είχε το δικαίωμα να παραιτηθεί, όπως και έκανε. Η 2^η κατηγορία που αφορά την ποινική υπόθεση, δεν απέδειξε ο κύριος ότι κατέβαλε τα ποσά για τα οποία κατηγορείτο στην υπόθεση 3117/2015 και όχι μόνο αυτό. Του δόθηκαν και αποδείξεις ότι δεν τα κατέβαλε και αρνήθηκε να τις δει. Και η 3^η κατηγορία, έχω ήδη αναφερθεί και υιοθετώ το περιεχόμενο, τόσο της γραπτής μου απάντησης όσο και αυτά που λέχθηκαν στην υπόθεση εναντίον του συναδέλφου Στέφανου Παπαθεοδώρου. Και για αυτό, καλώ την Επιτροπή σας όπως απορρίψει την αίτηση και την κατηγορία χωρίς καν να την εξετάσει. Μόνο και μόνο για τον λόγο ότι παρήλθαν πέρα των εννέα χρόνων να επιληφθεί η Επιτροπή σας αυτού του παραπόνου.» (Η υπογράμμιση είναι δική μας).

Όπου χρειάζεται θα γίνεται ειδική αναφορά στις αγορεύσεις των μερών.

Γ) ΝΟΜΙΚΗ ΠΤΥΧΗ

Η πειθαρχική διαδικασία εναντίον δικηγόρου και η ακρόαση της εκάστοτε υπόθεσης ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, διεξάγεται κατά το δυνατό με τον ίδιο τρόπο όπως η ακρόαση ποινικής υπόθεσης που εκδικάζεται συνοπτικά (**Αναφορικά με το άρθρο 17(4) του Περί Δικηγόρων Νόμου Κεφ. 2 και**

Αναφορικά με τον Μ.Π. Δικηγόρο, Πειθαρχική Έφεση 2/2010, (2012) 1 ΑΑΔ 2598).

Καταλογίζεται στον εγκαλούμενο δικηγόρο ασυμβίβαστη διαγωγή ως προς το επάγγελμα του δικηγόρου κατά παράβαση του άρθρου 17(1) του Περί Δικηγόρων Νόμου (Κεφάλαιο 2) το οποίο προνοεί τα ακόλουθα:

« Πειθαρχικά αδικήματα και διαδικασία

17.-(1) Αν δικηγόρος καταδικαστεί από οποιοδήποτε δικαστήριο για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, το οποίο, κατά τη γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου ενέχει ηθική αισχρότητα, ή αν δικηγόρος είναι, κατά τη γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ένοχος επονείδιστου, δόλιας ή ασυμβίβαστης διαγωγής προς το επάγγελμα ή αν έχει ενεργήσει ή συμπεριφερθεί κατά τρόπο που αντιβαίνει ή συγκρούεται με τις πρόνοιες των περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμών, το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται-

(α) να διατάξει τη διαγραφή του ονόματος του δικηγόρου από το Μητρώο των Δικηγόρων·

(β) να αναστείλει την άδεια άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος του δικηγόρου για τόσο μόνο χρονικό διάστημα, όσον το Πειθαρχικό Συμβούλιο ήθελε θεωρήσει σκόπιμο

(γ) να διατάξει το δικηγόρο να καταβάλει, υπό μορφή προστίμου, οποιοδήποτε ποσό που δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες ευρώ:

Νοείται ότι οποιοδήποτε ποσό που καταβάλλεται δυνάμει της παραγράφου αυτής κατατίθεται στο Ταμείο του Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και για τους σκοπούς αυτού

(δ) να προειδοποιήσει ή να επιπλήξει το δικηγόρο·

(ε) να εκδώσει διαταγή ως προς την καταβολή των εξόδων της διαδικασίας ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, όπως ήθελε θεωρήσει σκόπιμο, είτε εναντίον του δικηγόρου που καταδικάστηκε είτε, σε περίπτωση αθώωσής του, εναντίον του παραπονομένου, τα οποία έξοδα υπολογίζονται υπό της Επιτροπής Εξωδικαστηριακής Αμοιβής του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και εγκρίνονται υπό του Πειθαρχικού Συμβουλίου, στην κλίμακα €10.000,00 έως €50.000,00 των αστικών αγωγών και εισπράττονται από αυτό ως χρηματική ποινή.» (Η υπογράμμιση είναι δική μας).

Περαιτέρω, το άρθρο 17 (2) (δ) προβλέπει τα πιο κάτω σε σχέση με την λήψη άδειας για προώθηση παραπόνου στο Πειθαρχικό Συμβούλιο εναντίον δικηγόρου και ειδικότερα:

« 17 (2) Έναρξη της διαδικασίας για επιβολή οποιασδήποτε από τις ποινές που προνοούνται στο εδάφιο (1) δύναται να γίνει:

(α) από το Πειθαρχικό Συμβούλιο αυτεπάγγελα·

(β) από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας·

(γ) κατόπιν καταγγελίας προς το Πειθαρχικό Συμβούλιο από οποιοδήποτε δικαστήριο ή από το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ή από Επιτροπή Τοπικού Δικηγορικού Συλλόγου·

(δ) με αίτηση οποιουδήποτε προσώπου που έχει παράπονα από τη διαγωγή του δικηγόρου, κατόπιν άδειας του Πειθαρχικού Συμβουλίου.» (Η υπογράμμιση είναι δική μας).

Αφετηρία της παρούσας υπόθεσης αποτέλεσε η υποβολή παραπόνου του παραπονουμένου εναντίον του εγκαλουμένου στο Πειθαρχικό Συμβούλιο και κατόπιν άδειας αυτού ετοιμάστηκε σχετικό κατηγορητήριο το οποίο κοινοποιήθηκε στον εγκαλούμενο και αφορά παράβαση των περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμών άρθρα 4-9, 11 και 20 (4) και (5) . Ειδικότερα:

«

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Απαραίτητη Συμπεριφορά

4. Ο δικηγόρος οφείλει να έχει πάντοτε υπόψη ότι υπηρετεί τη δικαιοσύνη και συνεργάζεται στην απονομή της. Η βάση του επαγγελματικού αυτού καθήκοντος είναι η υπεράσπιση των δικαιωμάτων του πελάτη του στο μέτρο της ικανότητάς του, χωρίς φόβο και σε αυστηρή συμμόρφωση με την ισχύουσα περί Δικηγόρων νομοθεσία και τον ηθικό νόμο.

Τήρηση της τιμής του Επαγγέλματος

5. Ο δικηγόρος οφείλει πάντοτε να τηρεί την τιμή και την αξιοπρέπεια του δικηγορικού επαγγέλματος, έχοντας υπόψη ότι αυτό αποτελεί λειτούργημα που διαμορφώθηκε με σκοπό να ανταποκριθεί στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών του πολίτη.

Προσήλωση στις βασικές αρχές του επαγγέλματος

6. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση προσήλωσης στις βασικές αρχές του δικηγορικού επαγγέλματος, που περιλαμβάνουν την εξυπηρέτηση της αλήθειας και του δικαίου με ανεξαρτησία, ελευθερία και αξιοπρέπεια.

Καθήκον προς τα Δικαστήρια, πελάτη κ.λ.π.

7. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να ανταποκρίνεται στο ρόλο και στην αποστολή του η οποία του δημιουργεί καθήκοντα και πολλαπλές υποχρεώσεις απέναντι:

i) στα δικαστήρια

ii) Στον πελάτη

(iii) στις αρχές ενώπιον των οποίων ο δικηγόρος παρίσταται ή εκπροσωπεί τον πελάτη του·

(iv) στο επάγγελμα και κάθε συνάδελφο ξεχωριστά·

(v) στο κοινό, για το οποίο ένα ελεύθερο και ανεξάρτητο επάγγελμα, που συνδέεται με το σεβασμό των κανόνων που αυτό το ίδιο έχει θέσει, αποτελεί ένα ουσιαστικό μέσο διαφύλαξης των δικαιωμάτων του ανθρώπου απέναντι στο Κράτος και στις άλλες αρχές·

(νι) στον τοπικό δικηγορικό σύλλογο στην επαρχία του οποίου είναι εγγεγραμμένος και στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο.

Υποχρέωση Αυστηρής τήρησης των Κανονισμών Δεοντολογίας

8. Ο κάθε δικηγόρος έχει υποχρέωση αυστηρής τήρησης των κανόνων δεοντολογίας, οι οποίοι προορίζονται να εγγυηθούν και διασφαλίσουν τη δέουσα άσκηση του λειτουργήματος του που αναγνωρίζεται ως αναγκαία και απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία κάθε ανθρώπινης κοινωνίας.

Υποχρέωση τήρησης της ισχύουσας Νομοθεσίας

9. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση τήρησης της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Εμπιστοσύνη και ηθική ακεραιότητα

11. Ο δικηγόρος οφείλει να ενεργεί πάντοτε έχοντας υπόψη ότι οι σχέσεις εμπιστοσύνης δεν μπορούν να υφίστανται αν υπάρχει αμφιβολία σε σχέση με την εντιμότητα, την τιμιότητα, την ευθύτητα ή την ειλικρίνεια του δικηγόρου. Ο δικηγόρος οφείλει να ενεργεί πάντοτε με βάση τις εν λόγω παραδοσιακές αρετές οι οποίες καθίστανται επαγγελματική υποχρέωση και καθήκον του.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

Έναρξη και τερματισμός σχέσης με τον πελάτη.

20. ....

(4) Ο δικηγόρος δεν μπορεί να δεχτεί μία υπόθεση αν δεν μπορεί να ασχοληθεί με αυτή σε εύλογο χρόνο λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπόθεσης και των άλλων υποχρεώσεων του.

(5) Ο δικηγόρος που ασκεί το δικαίωμά του να μην ασχοληθεί περαιτέρω με μία υπόθεση πρέπει να παρέχει εύλογο χρόνο στον πελάτη του για να εξασφαλίσει βοήθεια εγκαίρως από άλλο συνάδελφο για να αποφευχθεί τυχόν ζημιά ή βλάβη που θα υφίστατο ο πελάτης.

Σε συνδυασμό των πιο πάνω άρθρων των περί Δεοντολογίας Κανονισμών αλλά και του Περί Δικηγόρων Νόμου, συνάγεται ότι τα συστατικά στοιχεία των αδικημάτων τα οποία αντιμετωπίζει ο εγκαλούμενος είναι τα ακόλουθα:

Κατηγορία αρ. 1:

α) Δικηγόρος να μην ανταποκρίνεται στο ρόλο και στην αποστολή του η οποία του δημιουργεί καθήκοντα και πολλαπλές υποχρεώσεις απέναντι στα Δικαστήρια και τους αντιδίκους του αλλά και τον πελάτη του και

β) Δικηγόρος να δέχεται υπόθεση με την οποία δεν μπορεί να ασχοληθεί σε εύλογο χρόνο με αποτέλεσμα να βλάπτονται τα συμφέροντα του πελάτη.

Κατηγορία αρ. 2:

α) Δικηγόρος να μην ανταποκρίνεται στο ρόλο και στην αποστολή του η οποία του δημιουργεί καθήκοντα και πολλαπλές υποχρεώσεις απέναντι στα Δικαστήρια και τους αντιδίκους του αλλά και τον πελάτη του και

β) Δικηγόρος με παράθεση ψευδών γεγονότων να προσπαθεί να αποκομίσει κέρδος από πελάτη του.

Κατηγορία αρ. 3:

α) Δικηγόρος να μην ανταποκρίνεται στο ρόλο και στην αποστολή του η οποία του δημιουργεί καθήκοντα και πολλαπλές υποχρεώσεις απέναντι στα Δικαστήρια και τους αντιδίκους του και

β) Η συμπεριφορά του δικηγόρου να μην διέπεται από τιμιότητα, ευθύτητα και πνεύμα δικαιοσύνης.

Συνεπώς προϋπόθεση για την στοιχειοθέτηση των αδικημάτων που αντιμετωπίζει ο εγκαλούμενος είναι η προσκόμιση μαρτυρίας που να αποδεικνύει την μη απαιτούμενη επίδειξη συμπεριφοράς που διέπεται από τιμιότητα και πνεύμα δικαιοσύνης έναντι του αντιδίκου του ή και του πελάτη του σε σχέση με δικαστηριακή υπόθεση στην οποία ήταν συνήγορος διαδίκου ή διάδικος ή συμμετείχε με οποιοδήποτε τρόπο. Πέραν αυτού θα πρέπει να παρουσιαστεί επαρκής μαρτυρία η οποία να αποδεικνύει ότι ο εγκαλούμενος με παράθεση ψευδών γεγονότων αποκόμισε κέρδος από τον παραπονούμενο επιφέροντας σε αυτόν ζημία στα συμφέροντα του.

Δ) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Η αξιολόγηση της μαρτυρίας αποτελεί κατ' εξοχή έργο και υποχρέωση του Πειθαρχικού Συμβουλίου και καταλήγει πάντοτε στο ζήτημα της αξιοπιστίας ενός μάρτυρος.

Η Κατηγορούσα Αρχή οφείλει να αποδείξει, με αποδεκτή μαρτυρία, κάθε συστατικό στοιχείο της κάθε κατηγορίας και δεν επιτρέπονται υποθέσεις ως προς την ύπαρξη γεγονότων, όσο εύλογες και εάν είναι (βλέπε **Λοΐζου ν. Αστυνομίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 363, Σωτηριάδης ν. Αστυνομίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 482, Γενικός Εισαγγελέας ν. Σπύρος Σπύρου (2002) 2 ΑΑΔ 71 και Sener Erbekci ν. Δημοκρατίας (2005) 2 Α.Α.Δ. 434**). Εναπόκειται στην Κατηγορούσα Αρχή να παρουσιάσει μαρτυρία που να είναι και αξιόπιστη και σαφής (**βλέπε Φλουρής ν. Αστυνομίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 401**).

Στην **Γενικός Εισαγγελέας ν. Ανδρέα Ευριπίδου (2002) 2 ΑΑΔ 246**, στην οποία επίσης υιοθετείται η ανωτέρω αρχή της υπόθεσης **Λοΐζου** (βλέπε πιο πάνω), επισημαίνεται επιπρόσθετα ότι:

"Οι κατηγορίες θα πρέπει να αποδεικνύονται πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας και όσα ερωτηματικά και αν η συμπεριφορά του εφεσίβλητου εγείρει, δεν θα ήταν δυνατόν να καταδικασθεί μετά την απόρριψη της μαρτυρίας της Κατηγορούσας Αρχής."

Στην υπόθεση **Ανδρέας Γιάγκου Σάντης ν. Δέσποινας Χατζηβασιλείου κ.ά. (2009) 1 Α.Α.Δ. 288**, σημειώθηκε ότι αν η κρίση του Δικαστηρίου επί της αξιολόγησης της μαρτυρίας του μάρτυρα, συνοδευόταν από τους λόγους που οδήγησαν στο αξιόπιστο της, το Δικαστήριο θα είχε συνέχεια κατά νου, τα δεδομένα τα οποία θα το καθοδηγούσαν περαιτέρω ως προς το βάσιμο της νομικής θεραπείας που αναζητείτο.

Τέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό και θα πρέπει να τονιστεί ότι στην περίπτωση που ένας μάρτυρας δεν αντεξετασθεί επί όλων των ουσιαστικών γεγονότων τα οποία αμφισβητούνται, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η μαρτυρία του δεν αμφισβητήθηκε (**Frederickou Schools Co. Ltd κ.ά. ν. Acuac Inc. (2002) 1 Α.Α.Δ. 1527**).

1) Μαρτυρία Παραπονουμένου

Ο παραπονούμενος αναφέρθηκε ξεχωριστά σε κάθε παράπνο που υπέβαλε. Προώθησε ενώπιον μας τα όσα ισχυρίστηκε γραπτώς κατά την υποβολή του παραπόνου και κατέθεσε και 10 τεκμήρια ως μέρος της μαρτυρίας του.

Σε σχέση με την 1^η κατηγορία και την μη καταχώρηση ένστασης από πλευράς εγκαλουμένου στα πλαίσια της Αίτησης Πτώχευσης με αριθμό [ ]/98 του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, ο παραπονούμενος προσκόμισε τα Τεκμήρια αρ. 9 και 10 τα οποία αποδεικνύουν ότι το διάταγμα πτώχευσης είχε ήδη ακυρωθεί κατόπιν έφεσης χρόνια προηγουμένως από την ημερομηνία υποβολής του παραπόνου ενώπιον μας. Πέραν αυτού δεν υπάρχει ενώπιον μας μαρτυρία για το περιεχόμενο της έφεσης αλλά και το εάν το αποτέλεσμα αυτής σχετιζόταν με οποιοδήποτε τρόπο με την μη καταχώρηση ένστασης από πλευράς εγκαλουμένου στα πλαίσια της αίτησης πτώχευσης ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο. Η μαρτυρία του παραπονουμένου δεν είναι ικανή να αποδείξει τα συστατικά στοιχεία του αδικήματος της πρώτης κατηγορίας αφού αυτή ουσιαστικά αναλώνεται στο ότι δεν καταχώρησε ο εγκαλούμενος εμπρόθεσμα ένσταση στα πλαίσια της αίτησης πτώχευσης με αποτέλεσμα να εκδοθεί το διάταγμα πτώχευσης χωρίς όμως να παρουσιάζεται οτιδήποτε περαιτέρω ενώπιον μας όπως η αίτηση πτώχευσης, η έφεση που όπως ισχυρίζεται ο παραπονούμενος καταχωρίστηκε από αυτόν και εάν εν τέλει η όλη διαδικασία προχώρησε λόγω εσκεμμένης παράλειψης του Εγκαλουμένου να καταχωρήσει εμπρόθεσμα ένσταση.

Όσον αφορά την 2^η κατηγορία, καταλογίζεται στον Εγκαλούμενο δικηγόρο ότι επέδειξε διαγωγή ασυμβίβαστη προς το επάγγελμα του δικηγόρου και συγκεκριμένα καταχώρισε την ιδιωτική ποινική υπόθεση με αριθμό 3117/2015 εναντίον του παραπονουμένου με κατηγορίες καταδολίευσης εξ αποφάσεως δανειστή οι οποίες βασίζονταν σε ψευδή γεγονότα. Ο Παραπονούμενος κατέθεσε ενώπιον μας αλληλογραφία με τον Εγκαλούμενο δικηγόρο και μία επιστολή της

πρωτοκολλητού του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας σύμφωνα με την οποία η πιο πάνω υπόθεση αποσύρθηκε με αποτέλεσμα να αθωωθεί και να απαλλαγθεί από τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει. Δεν προέβη όμως σε καμία αναφορά για ψευδή γεγονότα τα οποία οδήγησαν εν τέλει σε παραβίαση των δικαιωμάτων του ή σε πράξη εκ μέρους του εγκαλουμένου δικηγόρου η οποία να στοιχειοθετεί πειθαρχικό αδίκημα. Από την όλη μαρτυρία διαφαίνεται ότι καταχωρίστηκε η ιδιωτική ποινική υπόθεση με αριθμό [ ]/2015 η οποία σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα αποσύρθηκε και ο παραπονούμενος αθώωθηκε και απαλλάχθηκε από τις κατηγορίες που αντιμετώπιζε. Η γενικότητα και η αοριστία στην όλη μαρτυρία του ενώπιον μας δεν μπορεί να οδηγήσει σε στοιχειοθέτηση οποιουδήποτε πειθαρχικού αδικήματος.

Τέλος, όσον αφορά την 3^η κατηγορία, κρίνουμε σκόπιμο να παραθέσουμε μέρος της μαρτυρίας του παραπονούμενου κατά το στάδιο αντεξέτασης του από τον εγκαλούμενο δικηγόρο. Ειδικότερα:

« κ. Π.:

Τελειώνοντας σου λέω κύριε ότι δεν απέδειξες ότι πλήρωσες αυτά τα ποσά. Εν πάση περιπτώσει, πάω στην τρίτη κατηγορία η οποία αφορά την κατηγορία εναντίον του Σ. Π. Εγώ δεν είχα καμία ανάμιξη. Εν πάση περιπτώσει, υιοθετώ αυτά τα οποία αναφέρω στην απάντησή μου κύριε Πρόεδρε. Κύριε, εγώ σου λέω ότι για την υπόθεση του Ανωτάτου Δικαστηρίου είχε αποφασίσει το Ανώτατο Δικαστήριο, δεν υπήρξε καμία παρατυπία.

Πρόεδρος:

Πέστε τον αριθμό για να υπάρχει μια συνοχή.

κ. Π.:

[ ]/2012. Εγώ καμία απολύτως ανάμιξη δεν είχα. Εάν έγινε καθυστέρηση δεν έχει καμία σημασία. Το Δικαστήριο την επαναόρισε. Τι έχεις να πεις;

κ. Ι.:

Το Δικαστήριο δεν ασχολήθηκε με τις ημερομηνίες. Γράφει μέσα η απόφαση.

κ. Π.:

Το αναφέρει στην τελευταία σελίδα της απόφασης του και το Δικαστήριο όχι μόνο ασχολήθηκε με την υπόθεση αλλά επαναγνώρισε την κατάθεση δύο ειδοποιήσεων έφεσης. Την μια φορά καταχώρησε έφεση με 26 λόγους και μετά από κάποιους μήνες καταχώρησε άλλη έφεση πάνω στον ίδιο φάκελο με 24 λόγους. Και το Δικαστήριο θεώρησε ότι δεν έπρεπε να ασχοληθεί με αυτά τα θέματα και εξέδωσε την απόφαση την οποία εξέδωσε. Δεν έχω άλλη ερώτηση. Ούτε μαρτυρία έχω.» (Η σημείωση και η υπογράμμιση είναι δική μας).

Είναι ηλίθιο φαινότερο ότι το εκπρόθεσμο ή μη της καταχώρησης περιγράμματος αγόρευσης στα πλαίσια της Πολιτικής Έφεσης με αριθμό [ ]/2012 δεν απασχόλησε σε κανένα στάδιο το Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο κατά την έκδοση της απόφασης του. Ο ίδιος ο παραπονούμενος αναφέρεται πιο πάνω στο ότι το ίδιο το Δικαστήριο

δεν ασχολήθηκε με τις ημερομηνίες και «.....το γράφει και μέσα η απόφαση», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε. Το ερώτημα που γεννάται είναι εάν η οποιαδήποτε εκπρόθεσμη ή μη καταχώρηση του περιγράμματος αγόρευσης στοιχειοθετεί και οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα. Το γεγονός ότι υπήρξε εκπρόθεσμη καταχώρηση του περιγράμματος αγόρευσης κρίνουμε ότι ήταν ζήτημα που θα αφορούσε αποκλειστικά το Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο και το οποίο θα μπορούσε να ασχοληθεί σχετικά στην απόφαση του. Η παραδοχή ενώπιον μας από τον παραπονούμενο ότι δεν απασχόλησε το Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο η εκπρόθεσμη καταχώρηση περιγράμματος αγόρευσης θεωρούμε ότι οδηγεί και σε απόρριψη της 3^{ης} κατηγορίας.

Η μαρτυρία του παραπονούμενου δεν στοιχειοθετεί οποιοδήποτε πειθαρχικό αδίκημα εναντίον του Εγκαλουμένου. Παρουσιάζει ασάφειες και κενά ως προς τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει ο τελευταίος και σε κανένα σημείο δεν έχει παρουσιαστεί ενώπιον μας μαρτυρία ικανή να οδηγήσει σε καταδίκη του εγκαλουμένου.

2) Μαρτυρία Εγκαλουμένου

Όπως αναφέραμε και στο σημείο Β πιο πάνω, ο Εγκαλούμενος δεν πρόσφερε μαρτυρία και υιοθέτησε τις γραπτές του δηλώσεις προς το Πειθαρχικό Συμβούλιο ημερομηνιών ημερομηνιών 02/09/2016 και 22/06/2017 αντίστοιχα. Μέσα από την αντεξέταση του ουσιαστικά επανέλαβε τα όσα ισχυρίστηκε με τις προαναφερθέν επιστολές του και είχε την ευκαιρία ο Παραπονούμενος να απαντήσει και στις όποιες θέσεις του Εγκαλουμένου. Δεν παύει όμως από την να μην είχε την δυνατότητα ο Παραπονούμενος να τον αντεξετάσει επί των θέσεων του. Το γεγονός όμως ότι η μαρτυρία του Παραπονούμενου, όπως έχουμε κρίνει και πιο πάνω, δεν έχει στοιχειοθετήσει τα συστατικά στοιχεία των αδικημάτων που αντιμετωπίζει ο Εγκαλούμενος, κρίνουμε ότι δεν χρειάζεται να επεκταθούμε περισσότερο στις γραπτές δηλώσεις τους Εγκαλουμένου.

Ε) ΚΑΤΑΛΗΞΗ

Το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι αν ο εγκαλούμενος δικηγόρος με τις ενέργειες του διέπραξε τα πειθαρχικά αδικήματα που αντιμετωπίζει ενώπιον μας. Τα συστατικά στοιχεία των αδικημάτων που αντιμετωπίζει ο Εγκαλούμενος έχουν αναλυθεί πιο πάνω.

Θα πρέπει να μας απασχολήσει και το ζήτημα της καθυστέρησης που έχει θίξει ο Εγκαλούμενος δικηγόρος. Στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση με αρ. 1509/2009, Σιακαλλή ν. Υπουργείου Εσωτερικών κ.ά., ημερομηνίας 21 Ιουνίου 2012 (http://www.cylaw.org/cgi-bin/open.pl?file=/apofaseis/aad/meros_4/2012/4-201206-1509_2009.htm), διαβάζουμε τα ακόλουθα αναφορικά με τον παράγοντα «εύλογο χρόνο»:

«Το εύλογο του χρόνου της δικαστικής διαδικασίας τόσο στις ποινικές όσο και μη ποινικές υποθέσεις, εξαρτάται από τα ιδιαίτερα περιστατικά της υπόθεσης. Δεν υπάρχει δογματικά

καθορισμένο διάστημα. Παράγοντες που πάντοτε λαμβάνονται υπόψη είναι η πολυπλοκότητα της υπόθεσης, η συμπεριφορά του αιτητή και η συμπεριφορά των αρμοδίων διοικητικών και δικαστικών αρχών. Κανένας ειδικός παράγοντας δεν είναι καθοριστικός. Η ορθή προσέγγιση είναι, η εξέταση πρώτα των παραγόντων ξεχωριστά και μετά να υπολογιστούν οι σωρευτικές τους επιπτώσεις. Μολονότι, ειδικές περιπτώσεις αργοπορίας που βαρύνουν την πολιτεία μπορεί να μη φαίνονται εύλογες, δυνατόν να κριθούν εύλογες, αν οι πιο πάνω παράγοντες προσμετρήσουν. Δεν εφαρμόζεται οποιαδήποτε συγκεκριμένη αρχή αναφορικά με το χρονικό τούτο διάστημα, τουλάχιστον ρητά, όταν υπολογίζεται το εύλογο του χρόνου. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο απλά υπολογίζει το ίδιο το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Όταν δε το κάνει αυτό, πρέπει να έχει υπόψη του ότι το Άρθρο 6 απαιτεί μόνο τέτοια ταχύτητα η οποία θα είναι συμβατή με τον ορθό τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης».

Στην υπό εξέταση περίπτωση, η υπέρμετρη καθυστέρηση προκάλεσε την εκκρεμότητα της πειθαρχικής διαδικασίας εναντίον της αιτήτριας και τη συνεπακόλουθη αβεβαιότητα στη διάγνωση τυχόν ευθύνης ενός ανώτερου διευθυντικού στελέχους στη Δημόσια Υπηρεσία για ένα αδικαιολόγητα μεγάλο χρονικό διάστημα το οποίο καταλογίζεται σε αναίτια καθυστέρηση, παραλείψεις και παρατυπίες από την πλευρά της διοίκησης.

Είμαι της άποψης ότι, υπό αυτές τις συνθήκες υπήρξε παραβίαση των συνταγματικών δικαιωμάτων της αιτήτριας και, επομένως, ευσταθεί και αυτός ο λόγος ακύρωσης.» (Η υπογράμμιση είναι δική μας).

Εάν παρήλθε υπέρμετρα μεγάλο χρονικό διάστημα από την έναρξη της διαδικασίας μέχρι και την απόφαση του πειθαρχικού οργάνου για επιβολή ποινής, αυτό δύναται να αποτελέσει λόγο για απαλλαγή από τις κατηγορίες τις οποίες ο πειθαρχικά διωκόμενος αντιμετωπίζει. Σχετική είναι η πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Αναθεωρητική Έφεση αρ. 47/14, 1. Συμβούλιο Εφέσεων Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης κ.ά. ν. Παναγή κ.ά., ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2021** (http://www.cylaw.org/cgi-bin/open.pl?file=/apofaseis/aad/meros_3/2021/3-202102-47-143.htm), όπου λέχθηκαν τα εξής:

«Το πειθαρχικά διωκόμενο άτομο έχει τα ίδια δικαιώματα που κατοχυρώνει το Σύνταγμα σε άτομα που διώκονται ποινικά (**Φιλίππου ν. Πειθαρχικό Συμβούλιο (2000) 1 ΑΑΔ 1839, Μ.Χ. Δικηγόρος (2003) 1 ΑΑΔ 442**). Πέραν τούτου, η πειθαρχική διαδικασία εξομοιούται εν πολλοίς με την ποινική δίκη και σε ό,τι αφορά στις επιπτώσεις της εκκρεμοδικίας της επί της ζωής των κατηγορουμένων.

Το Άρθρο 30.2 του Συντάγματος, ταυτόσημο με το άρθρο 6.1 της ΕΣΔΑ, διασφαλίζει το δικαίωμα ενός κατηγορούμενου για διάγνωση της ποινικής ευθύνης εντός ευλόγου χρόνου. Η παραβίαση του δικαιώματος μπορεί να οδηγήσει, ανάλογα πάντα με τα ιδιαίτερα περιστατικά της υπόθεσης και με βάση τα κριτήρια που νομολογιακά έχουν διαμορφωθεί (**Γενικός Εισαγγελέας ν. Καμού (2004) 2 ΑΑΔ 127**), ακόμα και σε ακυρότητα της δίκης, εάν ως εκ της καθυστέρησης προκύπτει επηρεασμός του δικαιώματος της δίκαιης δίκης (**Ευσταθίου ν. Αστυνομίας (1990) 2 ΑΑΔ 294, Γενικός Εισαγγελέας ν. Ευσταθίου (2009) 2 ΑΑΔ 376**).

Ο προφανής σκοπός του Άρθρου 30.2 είναι η προστασία του κατηγορούμενου από υπερβολικές καθυστερήσεις, εφόσον, μεταξύ άλλων, δεν είναι δυνατόν ένας κατηγορούμενος να τελεί σε μακροχρόνια κατάσταση αβεβαιότητας για τη διάγνωση της ποινικής του ευθύνης, όπως υποδείχθηκε στην **Καμού (ανωτέρω)**. Στην υπόθεση **Α.Η. Δικηγόρος (2004) 1 ΑΑΔ 254**, με αναφορά σε νομολογία του ΕΔΔΑ τονίστηκε η σημασία της απονομής της δικαιοσύνης χωρίς καθυστέρηση τέτοια που να θέτει σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα και την αξιοπιστία της.

Εν προκειμένω, στο τελικό αυτό στάδιο, δεν υπεισέρχονται βέβαια άλλοι αρνητικοί παράγοντες που συνήθως ακολουθούν την καθυστέρηση σε μια ποινική δίκη, όπως η απώλεια ή ο επηρεασμός της

ποιότητας της μαρτυρίας, όμως παραμένει ως αντικειμενικό γεγονός η ιδιαίτερως μακρά καθυστέρηση και η συνεπακόλουθη ιδιαίτερως μακροχρόνια κατάσταση αβεβαιότητας ως στοιχείο που οδηγεί τελικά σε καταπιεστική (oppressive) μεταχείριση του κατηγορούμενου (**Καυκαρής ν. Δημοκρατίας (1990) 2 AAD 203**) και ανατροπή της έννοιας της δίκαιης δίκης. Όπως υποδείχθηκε στην **Χαραλαμπίδη ν. Αστυνομίας (2004) 2 AAD 330**:

«Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν περιορίζεται στην πολυπλοκότητα της υπόθεσης και στη συμπεριφορά του κατηγορουμένου. Έχει αναφερθεί και σε άλλους παράγοντες. Ένας τέτοιος παράγοντας είναι το τι διακυβεύεται για τον κατηγορούμενο. Ως εκ τούτου χρειάζεται ειδική επιμέλεια σε υποθέσεις που αφορούν την απασχόληση του κατηγορουμένου ...».

Με βάση τα πιο πάνω συνοψίζουμε τις αρχές της Νομολογίας επί του θέματος ως εξής:

1. Στις πειθαρχικές διαδικασίες θα πρέπει να τηρούνται οι βασικές αρχές της φυσικής δικαιοσύνης. Ανάμεσα σε αυτές είναι και η αρχή της ολοκλήρωσης της υπόθεσης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.
2. Εάν έχει παρέλθει υπέρμετρα μεγάλο διάστημα από την έναρξη της διαδικασίας μέχρι την απόφαση για επιβολή ποινής, αυτό μπορεί να αποτελέσει λόγο για απαλλαγή του πειθαρχικά διωκόμενου.
3. Υπέρμετρη καθυστέρηση στην εκδίκαση της υπόθεσης μπορεί επίσης να αποτελέσει λόγο για μετριασμό της ποινής.
4. Σε κάθε περίπτωση, η καθυστέρηση για να είναι καθοριστικής σημασίας, θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι έχει επηρεάσει δυσμενώς τα δικαιώματα του επηρεαζόμενου. Αυτό συμβαίνει είτε όταν επηρεάζεται π.χ. η μαρτυρία ή η υπεράσπιση του πειθαρχικά διωκόμενου, είτε όταν αιωρείται για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα πάνω από τον πειθαρχικά διωκόμενο η απειλή της καταδίκης (π.χ. υπέρμετρα μεγάλο χρονικό διάστημα από την ολοκλήρωση της υπόθεσης μέχρι την έκδοση απόφασης).

Αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η όλη διαδικασία έχει καθυστερήσει για πέραν των 9 ετών από την ημερομηνία υποβολής του 1^{ου} παραπόνου. Το παρόν Κλιμάκιο του Πειθαρχικού Συμβουλίου υπό την σημερινή του σύνθεση χειρίστηκε άμεσα την όλη διαδικασία προωθώντας την το συντομότερο. Δεν μπορεί να μας διαφεύγει ότι όντως από το 2017, έτος καταχώρισης της υπόθεσης, μέχρι και σήμερα, ο εγκαλούμενος δικηγόρος ανέμενε την εξέλιξη της υπόθεσης του και ζούσε με την σχετική αγωνία. Από την άλλη αποτελεί επίσης αναμφισβήτητο γεγονός ότι ο Παραπονούμενος προώθησε την 1^η κατηγορία 12 χρόνια μετά τον κατ' ισχυρισμό από τον ίδιο διαπραχθέν πειθαρχικό αδίκημα. Ο ίδιος ισχυρίστηκε ενώπιον μας ότι άνοιξε τον φάκελο του και άρχισε να καταγγέλει τον εγκαλούμενο γιατί είχε αρχίσει να τον κυνηγά και έπρεπε να αντιδράσει. Αυτό αποδεικνύει ότι ο παραπονούμενος είχε αλλότριους σκοπούς και ο σκοπός της παρούσας πειθαρχικής δίωξης ήταν η «απάντηση» του παραπονουμένου στο γεγονός, όπως

πάντα θεωρεί ο ίδιος, ότι τον κυνηγούσε ο Εγκαλούμενος. Αυτή η πρακτική θα πρέπει να αποδοκιμάζεται και ποτέ να μην επικροτείται.

Η Μαρτυρία του παραπονουμένου παρουσιάζει κενά και ασάφειες και εν πάσει περιπτώσει δεν έχει αποδειχθεί ενώπιον μας η διάπραξη οποιουδήποτε πειθαρχικού παραπτώματος από τον Εγκαλούμενο δικηγόρο. Κρίνουμε ότι τα κενά στην μαρτυρία επενεργούν προς όφελος του Εγκαλουμένου και ως εκ τούτου αυτός αθώνεται και απαλλάσσεται από τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει.

Τέλος, ακόμα και εάν η κατάληξη μας σε σχέση με τις ενώπιον μας κατηγορίες ήταν διαφορετική, θα προχωρούσαμε με απόρριψη της όλης διαδικασίας ένεκα της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην προώθηση της αλλά και του γεγονότος ότι ο παραπονούμενος επιθυμούσε να ικανοποιήσει αλλότριους σκοπούς όπως ισχυρίστηκε διά ζώσης ενώπιον μας.

Η απόφαση είναι ομόφωνη.

ΞΕΝΙΟΣ Λ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

.....

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΖΟΠΠΟΣ

.....

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ

.....